

Motion till riksdagen 2022/23:1854

av Sten Bergheden (M)

Avgifter i äldreomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter och förutsättningar gällande avgifterna inom äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter och förutsättningar gällande bostadstillägg och avgifter inom äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur man i högre grad kan beakta pensionärernas ekonomiska situation vid hanteringen av avgifter i äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bland pensionärer med bostadstillägg har framkommit att för de som bor i särskilt boende är det ungefär en tredjedel som är berättigade till bostadstillägg. Men en stor del av bostadstillägget till dessa pensionärer når inte fram då kommunerna, när bostadstillägg beviljats, tar ut högre kommunala avgifter för det särskilda boendet. På ett genomsnittligt utbetalat bostadstillägg i särskilt boende tar kommunerna i snitt hand om cirka två tredjedelar av summan, och pensionären behåller enbart en tredjedel.

Det betyder att syftet med bostadstillägget till pensionärer således inte förefaller uppfyllas i de fall en pensionär bor på ett särskilt boende och får rätt till bostadstillägg. Varken för den enskilda pensionären eller för landets övriga skattebetalare kan detta förfarande uppfattas som rättvist eller transparent. Det finns också en risk att det leder till ökad byråkrati.

Frågor uppstår dels kring om bostadstillägget ska fungera som en förstärkning av kommunernas finanser, dels kring om de förbehållsbelopp och avgiftsutrymmen som i dag tillämpas i sammanhanget är för restriktiva i förhållande till samhällets kostnadsutveckling. Oavsett om en pensionär i särskilt boende har bostadstillägg eller ej så kan den inkomst som återstår efter att olika avgifter är betalda ofta bli mycket liten, omkring

2 000 kronor. Detta räcker svårligen till vanliga utgifter såsom mobil, kläder, hårvård, fotvård och presenter till barn och barnbarn. Avgiftssystemet i äldreomsorgen riskerar att försätta pensionärer med pensionsnivåer upp till omkring genomsnittet i en för låg ekonomisk standard under den tid då de behöver samhällets omsorg som mest.

Möjligheter och förutsättningar gällande avgifterna i äldreomsorgen bör ses över och hur bostadstilläggets syfte uppfylls i sammanhanget, där man tar hänsyn till pensionärernas ekonomiska situation.

Sten Bergheden (M)